

Το φως της Ανάστασης ας λάμψει
μέσα στις καρδιές όλων μας

Το Δ.Σ. της ΠΕΣΥ εύχεται Καλό Πάσχα!

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ Ε.Ο.Ο.

Κο ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΔΕΒΛΙΩΤΗ

Πραγματοποιήθηκε η προγραμματισμένη συνάντηση του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της ΠΕΣΥ και του Δημήτρη Γραμπά και του Σταμάτη Βερυκοκίδη με τον Πρόεδρο της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας (ΕΟΟ) Κο Αθανάσιο Δεβλιώτη.

Στην συνάντηση παραβρέθηκε και ο τέως Πρόεδρος της ΕΟΟ Κο Αθανάσιος Κατσικής. Η συνάντηση έγινε σε ένα πολύ καλό συναδελφικό κλίμα, όπου ο Κο Βερυκοκίδης, εξουσιοδοτημένος από τον Πρόεδρο και το ΔΣ της ΠΕΣΥ, ανέλυσε μερικά από τα κυρίαρχα αιτήματα των συνταξιούχων Υγειονομικών.

Ο Πρόεδρος της ΕΟΟ, ανέφερε, ότι τα θέματα που θέσαμε, είναι πολύ καλά δουλεμένα, άριστα διατυπωμένα και απολύτως δίκαια, και θα τα διεκδικήσουμε από κοινού, ακόμα και με δικαστικά μέσα, όπου είναι αναγκαίο, εφόσον το Υπουργείο Οικονομικών και οι αρμόδιες υπηρεσίες, σε αυτά τα δίκαια αιτήματά μας κωφεύουν. Όπως δε τόνισε και ο Πρόεδρος της ΕΟΟ, άλλη λύση δεν υπάρχει.

Το 1ο θέμα που συζητήσαμε ήταν τα 2€ της παρακράτησης των συνταξιούχων για την Στέγη Υγειονομικών. Πρόκειται για τεράστια ποσά που μας ανήκουν καθ' ολοκληρίαν χωρίς να έχουμε καμιά ενημέρωση για την διαχείρισή τους.

Το 2ο θέμα που συζητήθηκε, ήταν το περιουσιακό χαρτοφυλάκιο του ΤΣΑΥ. Εκτός από τα αποθέματα σε ομόλογα, που με τον νόμο Βενιζέλου-Σαμαρά ακυρώθηκαν, τόσο στους Ασφαλιστικούς

Οργανισμούς και τα Ταμεία όσο και στα φυσικά πρόσωπα, (για λόγους όπως κατ' επανάληψιν έχουν επισημανθεί κινδύνου γενικότερης πτώχευσης), πρέπει οπωσδήποτε να μάθουμε γιατί άμεσα μας ενδιαφέρει, τι γίνονται τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία του ΤΣΑΥ, πχ ακίνητη περιουσία, τραπεζικές καταθέσεις κλπ.

Το 3ο θέμα που τέθηκε, ήταν το θέμα της περίθαλψης για την μείωση της συμμετοχής των συνταξιούχων Υγειονομικών στα φάρμακα όπως και στις εργαστηριακές εξετάσεις, όπως και η αναβάθμιση της θέσης παραμονής μας στα δημόσια νοσοκομεία.

Το 4ο θέμα ήταν η συζήτηση για επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής, αλλά και η αύξηση του, προς διαχείριση του χρέους των συνταξιούχων προς το ΤΣΑΥ, προκειμένου να διευκολυνθούν οι συνταξιούχοι στην αποπληρωμή του χρέους τους, και φυσικά συζητήθηκε και το θέμα των μονοσυνταξιούχων εν αναμονή των αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ).

Το ΔΣ της ΠΕΣΥ έχει πάρει απόφαση να επιδιώξει επαφή με όλους τους Πανελληνίους Υγειονομικούς Συλλόγους και τα Προεδρεία τους, προκειμένου οι προσπάθειες για επίλυση των προβλημάτων μας να έχουν την καλύτερη δυνατή τύχη.

Σταμάτης Βερυκοκίδης
Αντιπρόεδρος της ΠΕΣΥ

Σχετικά με την Αγωγές για τα αναδρομικά των δώρων των συνταξιούχων η τελευταία ενημέρωση που έχουμε είναι ότι το θέμα της περικοπής των δώρων και επιδομάτων παραπέμπεται στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο ως αρμόδιο για να αποφασίσει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Απριλίου του 2024, εφόσον το ΣτΕ (Συμβούλιο της Επικρατείας) έκρινε αντισυνταγματική την διακοπή των δώρων, και ο Άρειος Πάγος διαφωνούν και η Κυβέρνηση θα σεβαστεί σε όποια απόφαση το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο καταλήξει.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

No 59

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ (ΠΕΣΥ)

Κάνιγγος 31, 10682 Αθήνα, Τηλ: 210.3813.066 & Fax: 210.3813.088

e-mail: info@pesy.gr - www.pesy.gr ή απλά πληκτρολογώντας ΠΕΣΥ

ΔΗΛΩΣΤΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΣΤΙΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΤΗΣ ΠΕΣΥ

Ανακοινώνονται και στην ιστοσελίδα μας - Λεπτομέρειες στη σελίδα 3

Η ΑΓΣΣΕ ΘΕΤΕΙ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΣΤΗ ΝΔ

Τα συσσωρευμένα προβλήματα των συνταξιούχων, τα οποία καθημερινά οξύνονται, εξέθεσε αντιπροσωπεία της Ανώτατης Γενικής Συνομοσπονδίας Συνταξιούχων (ΑΓΣΣΕ) στον Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του κυβερνώντος κόμματος **Σταύρο Καλαφάτη**.

Στην αιχμή των αιτημάτων τέθηκε η ανεξέλεγκτη ακρίβεια, ιδίως στα είδη πρώτης ανάγκης, η μη τιμολογική φορολογική κλίμακα και η υπερφορολόγηση, ιδίως μέσω της άδικης Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, η μη αύξηση, για δεύτερη συνεχή χρονιά, των συντάξεων περισσότερων από 770.000 δικαιούχων με το τρικ της «προσωπικής διαφοράς», το κόστος των φαρμάκων και τα πληρωμένα απογευματινά χειρουργεία στα δημόσια νοσοκομεία κ.α.

Εκ μέρους της ΝΔ ο κ.Καλαφάτης δεσμεύτηκε να προωθήσει το αίτημα της ΑΓΣΣΕ για την ανάδειξη της μόνης τριτοβάθμιας Συνομοσπονδίας Συνταξιούχων ως ισότιμο συνομιλητή της Πολιτείας και Κοινωνικό Εταίρο. Ενώ για τις «κλειστές πόρτες» που βρίσκουν σε υπουργεία και ΕΦΚΑ οι κοινωνικές οργανώσεις, ο εκπρόσωπος του κυβερνώντος κόμματος δεσμεύτηκε να μεταφέρει αυτό το πρόβλημα στα αρμόδια κλιμάκια.

Το Προεδρείο της ΑΓΣΣΕ ευχαρίστησε τον Γραμματέα της Κ.Ο. της ΝΔ για την εκτενή συζήτηση και, κυρίως, για τη δέσμευσή του ότι σε δέκα ημέρες θα επανέλθουμε με νέα επαφή προκειμένου να διαπιστωθεί σε ποια σημεία υπήρξε πρόοδος.

Το Γραφείο Τύπου της ΑΓΣΣΕ

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η μονοήμερη Εκδρομή στον Μαραθώνα.

Δηλώστε συμμετοχή για την ημερήσια εκδρομή μας στις Μυκήνες - Ναύπλιο που προγραμματίζεται στις 26 Απριλίου 2024.

**Το γραφείο της ΠΕΣΥ
λειτουργεί
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΤΕΤΑΡΤΗ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
από τις 11:00πμ έως τις 3:00μμ**

Αγαπητοί Συνάδελφοι και φίλοι συνταξιούχοι τα αιτήματα για την επίλυση των προβλημάτων σας με τον ΕΦΚΑ να τα κοινοποιείτε και στην ΠΕΣΥ προκειμένου ο Σύλλογός μας να λαμβάνει γνώση και να συμβάλλει στην επίλυσή τους.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ

**ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ (Π.Ε.Σ.Υ.)**

Κάνιγγος 31 - 10682 Αθήνα

Τηλ: 210.3813066 & Fax: 210.3813088

e-mail: info@pesy.gr / www.pesy.gr

Εκδότης: ΓΡΑΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Συντακτική επιτροπή:

**ΓΡΑΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Πρόεδρος
ΑΓΓΕΛΟΥ-ΠΑΤΑΡΓΙΑ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ
ΣΑΛΛΑΚΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΣΑΠΟΥΝΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ**

Το Δ.Σ. της ΠΕΣΥ:

Γραμπάς Δημήτριος : **Πρόεδρος**

Βερυκοκίδης Σταμάτης: **Αντιπρόεδρος**

Αγγέλου-Παταργιά Δημητρούλα: **Γεν.Γραμματέας**

Παπαδάκη Μαίρη: **Ειδική Γραμματέας**

Σαλλακίδης Ιωάννης: **Ταμίας**

Μέλη:

Χρονόπουλος Κωνσταντίνος

Μέντζος Νικόλαος

Χατζηπαναγιώτου Κωνσταντίνος

Καπόπουλος Βασίλειος

Σαπουνάς Θεμιστοκλής

Σωτηρόπουλος Νικόλαος

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΙΣ ΜΥΚΗΝΕΣ – ΝΑΥΠΛΙΟ

Η ΠΕΣΥ διοργανώνει ημερήσια εκδρομή στις Μυκήνες -Ναύπλιο στις **26 Απριλίου του 2024** ημέρα Παρασκευή.

Η αναχώρηση θα γίνει στις **9πμ** στο πίσω μέρος του κτηρίου της Ακαδημίας Αθηνών επί της οδού Ακαδημίας.

Η τιμή κατ άτομο θα είναι **20€** όπου θα περιλαμβάνονται τα έξοδα της μετακίνησης και του γεύματος σε ταβέρνα στο Ναύπλιο στην παραλία. Παράκληση όπως το ποσό (τα 20€) να είναι ακριβές κατά την ημέρα της εκδρομής για την διευκόλυνση όλων.

Άφιξη **11-11:30πμ** περίπου στις Μυκήνες και προαιρετική επίσκεψη στον Αρχαιολογικό χώρο (στην πύλη των Λεόντων, στον ταφικό κύκλο, στα Ανάκτορα, στους θολωτούς τάφους του Αγαμέμνονα και της Κλυταιμίστρας).

Η τιμή του εισιτηρίου συνολικά στον Αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών και το Μουσείο είναι 12€ κατ' άτομο και για άνω των 65ετών είναι 6€. Ώρες λειτουργίας : 8πμ -7μμ.

Εν συνέχεια θα αναχωρήσουμε για το **Ναύπλιο** όπου θα γευματίσουμε σε συγκεκριμένη παραλιακή ταβέρνα μία από τις πολύ καλές ταβέρνες του Ναυπλίου, με καθορισμένου μενού με αρτήσιμα και νηστίσιμα.

Μετάπειτα είναι ελεύθεροι, όσοι θέλουν, να επισκεφτούν το **Αρχαιολογικό και Πολεμικό Μουσείο του Ναυπλίου** όπου θα δούμε τα διάφορα εκθέματα.

Η τιμή του εισιτηρίου στο Αρχαιολογικό Μουσείο είναι 6€ κατ άτομο και για άτομα άνω των 65 ετών 3€ και οι ώρες λειτουργίας είναι 8:30πμ με 3:30μμ.

Η επισκεψιμότητα σε Αρχαιολογικούς χώρους είναι προαιρετική με επιβάρυνση κατ' άτομο.

Στο Ναύπλιο θα έχουμε την δυνατότητα μεταξύ των άλλων, να επισκεφτούμε τον **Ιστορικό Ιερό Ναό Αγίου Σπυρίδωνα**, ιστορικό σημείο της Ελληνικής Ιστορίας, όπου δολοφονήθηκε ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδος Ιωάννης Καποδίστριας και θα γίνει ξενάγηση από τον Αντιπρόεδρο της ΠΕΣΥ κο Βερυκοκίδη, καθώς και άλλους επισκέψιμους χώρους.

Εν συνέχεια συγκέντρωση περίπου στις 6μμ και αναχώρηση για την επιστροφή.

Στο πούλμαν δεν υπάρχει ράμπα, αλλά οι σκάλες του κατεβαίνουν πιο χαμηλά διευκολύνοντας την άνοδο και κάθοδο των συναδέλφων.

Προθεσμία δηλώσεων συμμετοχής έως **19 Απριλίου 2024** ημέρα Παρασκευή, στα τηλέφωνα του Συλλόγου της ΠΕΣΥ **2103813066** και **2103813088** και ώρες από τις **11πμ έως τις 3μμ**.

Για περαιτέρω ενημέρωση σχετικά με την εκδρομή στις Μυκήνες -Ναύπλιο μπορείτε απευθυνθείτε στο κιν: **6944735634** του Αντιπροέδρου της ΠΕΣΥ Κου Βερυκοκίδη.

Επειδή η τιμή για την εκδρομή λόγω της προσφοράς του Συλλόγου της ΠΕΣΥ είναι χαμηλή και θα υπάρξει μεγάλη προσέλευση, θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΑ ΟΡΕΙΝΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ - ΑΡΧ.ΟΛΥΜΠΙΑ

ΟΛΥΜΠΙΑ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ-ΛΑΓΚΑΔΙΑ-ΒΥΤΙΝΑ-ΚΑΛΟ ΝΕΡΟ-ΖΑΧΑΡΩ

Η ΠΕΣΥ διοργανώνει διήμερη εκδρομή στην Αρχαία Ολυμπία την Παρασκευή 17 & Σάββατο 18 Μαΐου του 2024. Αναχώρησή στις 17 Μαΐου & ώρα 7:30πμ στο πίσω μέρος του κτηρίου της Ακαδημίας Αθηνών επί της οδού Ακαδημίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17/5/2024 7:30 π.μ. αναχώρηση από ΑΘΗΝΑ για ΙΣΘΜΟ - ΑΡΤΕΜΗΣΙΟ στάση καθοδόν. Εν συνέχεια για ΤΡΙΠΟΛΗ - ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ - ΚΑΛΟ ΝΕΡΟ - ΖΑΧΑΡΩ στάση. Καταλήγουμε το μεσημέρι στην ΟΛΥΜΠΙΑ παραμονή, γεύμα στο χωριό και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο για ξεκούραση. Το απόγευμα ελεύθεροι για βόλτα .Διανυκτέρευση.

ΣΑΒΒΑΤΟ 18/5/2024 Μετά το πρωινό θα επισκεφτούμε το Μουσείο και τον Αρχαιολογικό χώρο της ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (έξοδα ατομικά). Εν συνέχεια για ΛΑΓΚΑΔΙΑ στάση και καταλήγουμε ΒΥΤΙΝΑ παραμονή, γεύμα. Επιστροφή για ΑΘΗΝΑ με μια στάση καθοδόν στο ΑΡΤΕΜΗΣΙΟ.

Η Διαμονή μας θα γίνει στο ξενοδοχείο NEDA HOTEL που βρίσκεται σε μια ήσυχη και ταυτόχρονα κεντρική τοποθεσία της αρχαίας Ολυμπίας, μέσα σε ένα χαρακτηριστικό μεσογειακό τοπίο, με αιωνόβια ελαιόδεντρα, αρχαίους κίονες κοντά στον πεζόδρομο και στον Αρχαιολογικό χώρο.

Τα 43 δωμάτια του είναι πλήρως ανακαινισμένα με μεγάλους ηλιόλουστους χώρους, μοντέρνα έπιπλα σε λιτές γραμμές και γήινα χρώματα, αναπαυτικά στρώματα, για μία αξέχαστη διαμονή.

Η τιμή με πρωινό διαμορφώνεται ως εξής :

Μονόκλινο δωμάτιο 50,00€

Δίκλινο « 70,00€

Τρίκλινο « 84,00€

Υπάρχει επιπλέον φόρος διαμονής 3€ το δωμάτιο.

Τα έξοδα μεταβάσεως και επιστροφής με πούλμαν είναι προσφορά του Συλλόγου μας.

Προθεσμία δηλώσεων συμμετοχής έως **15 Απριλίου ημέρα Δευτέρα**. Επικοινωνήστε στα τηλέφωνα του Συλλόγου μας **210-3813066** και **210-3813088** ημέρες **Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή και ώρα από τις 11 πμ έως τις 3μμ**.

Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας
Σας περιμένουμε !

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Δ/ΝΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΑ / Επιμέλεια Δρ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΒΟΣΚΟΥ

Στις άνοιες, σε αντίθεση με την ήπια νοητική έκπτωση, η λειτουργικότητα και, συνακόλουθα, η καθημερινότητα των ασθενών επηρεάζονται σταδιακά σημαντικά και μπορεί να χάσουν πλήρως την αυτονομία τους σε βαρύτερα στάδια, με κλινικές και νομικές επιπτώσεις. Τα τελευταία χρόνια, η έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση της άνοιας αποκτά ακόμη μεγαλύτερη ιατρική και κοινωνική σημασία, λόγω της επίδρασης στην ικανότητα του ασθενούς προς δικαιοπραξία.

Με τον όρο «δικαιοπρακτική ικανότητα» εννοείται η ικανότητα του προσώπου να προβαίνει σε έγκυρη δήλωση βούλησης ή να αποδέχεται μια τέτοια δήλωση. Πρόκειται για μία πολύπλοκη διεργασία με ηθικές, νομικές, κοινωνικές και ψυχολογικές διαστάσεις, ενώ στην αξιολόγησή της εμπλέκονται πολλοί τομείς, όπως η Ψυχιατρική, η Ψυχογριατρική, η Νευρολογία, η Ψυχιατροδικαστική και η Νομική. Η διαθήκη αποτελεί τον κυριότερο λόγο επαγωγής της κληρονομιάς. Το πρόσωπο που συντάσσει διαθήκη (διαθέτης) πρέπει να έχει ανεπηρέαστα τα εξής χαρακτηριστικά: μνήμη, ορθή αντίληψη της αξίας της περιουσίας του, ορθή αντίληψη της πραγματικότητας (π.χ. να μην υπάρχουν παραληρητικές πεποιθήσεις ελέγχου της βούλησης του από άλλες δυνάμεις) και βούληση (πρόθεση) για το πώς και σε ποια άτομα θα διαθέσει την περιουσία του. Η ικανότητα σύνταξης διαθήκης (Testamentary Capacity-TC) κρίνεται πάντοτε σχετικά με το χρόνο σύνταξής της, ενώ η εγκυρότητά της εξαρτάται από το κατά πόσο ο διαθέτης είχε σε εκείνο το χρόνο συνείδηση των πράξεων του ή έπασχε από κάποια διαταραχή που περιόριζε σημαντικά τη βούλησή του.

Οι νομικές πλευρές της άνοιας χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής λόγω των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της νόσου, όπως η σταδιακή έκπτωση και η μη αναστρεψιμότητά της, οι αλλαγές στην προσωπικότητα του ατόμου και το γεγονός ότι παρά τη γνωσιακή έκπτωση, ο ασθενής έχει τη συνείδησή του και συνήθως διατηρεί τη δυνατότητα για εμπειρίες και συναισθήματα. Συχνά, απαιτείται εξειδικευμένη αξιολόγηση της ικανότητας των ασθενών για σύνταξη διαθήκης και ιδίως των εκτελεστικών τους ικανοτήτων, αφού αυτές σχετίζονται με την αντίληψη, την κρίση και τις παρορμήσεις τους. Η εκτίμηση της δικαιοπρακτικής ικανότητας μπορεί να γίνει ακόμη πιο πολύπλοκη σε ασθενείς με άνοια που παρουσιάζονται με κατάθλιψη ή με συμπεριφορικά συμπτώματα απάθειας, ευερεθιστότητας, παρορμητικότητας, άρσης αναστολών ή ψευδαισθήσεων. Επίσης, σε πολλές αμφισβητούμενες περιπτώσεις άνοιας, το επίπεδο νοητικής έκπτωσης είναι σχετικά μικρό ή μέτριο και οι ασθενείς διατηρούν την κοινωνικότητά τους και εμφανίζονται απόλυτα φυσιολογικοί στο νομικό πρόσωπο που έχει αναλάβει τη δικαιοπραξία. Αντίθετα, σε σοβαρού βαθμού άνοια και τελικά στάδια της νόσου, η ανικανότητα του ασθενούς για δικαιοπραξία είναι συνήθως (κλινικά) εμφανής και δεν απαιτείται περαιτέρω αξιολόγηση με κάποιο εξειδικευμένο εργαλείο.

Τις τελευταίες δεκαετίες, παρατηρούνται πολλές περιπτώσεις προσβολής διαθηκών, που βασίζονται σε «έλλειψη ικανότητας σύνταξης διαθήκης». Αυτό οφείλεται στο συνδυασμό οικονομικών παραγόντων, υψηλής επίπτωσης ψυχικών/νοητικών διαταραχών στις μεγαλύτερες ηλικίες και πολυπλοκότητας των σύγχρονων οικογενειακών δομών. Η «κατάχρηση επιρροής» (undue influence) θεωρείται ως μία περίπτωση υποβολής του ατόμου με πιθανή ανοϊκή συνδρομή κατά τη σύνταξη της διαθήκης του, όπου δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει με λογικούς προσδιορισμούς ελεύθερα τη βούλησή του και, έτσι, να αντισταθεί σε υποβολή προερχόμενη από άλλα άτομα. Λόγω των ανωτέρω, αυξάνεται και η ανάγκη επιστημονικά τεκμηριωμένων εκτιμήσεων της ικανότητας των ασθενών αυτών για σύνταξη διαθήκης.

Στην καθημερινή κλινική πρακτική, οι Κλινικοί μπορεί να προβούν σε εκτίμηση της ικανότητας ή μη ενός ατόμου σχετικά με την εκτέλεση μιας δικαιοπραξίας, με την χρήση μεμονωμένων νευροψυχολογικών εργαλείων, χωρίς τη γνώμη των Νομικών ή/και χωρίς να γνωρίζουν το νομικό πλαίσιο. Κατά αυτόν τον τρόπο, υπάρχει κίνδυνος ένα άτομο να κριθεί ως ανίκανο μόνο λόγω χαμηλής επίδοσης σε μερικές νευροψυχολογικές δοκιμασίες που αξιολογούν, για παράδειγμα, τη μνήμη και όχι τις εκτελεστικές λειτουργίες. Επίσης, λόγω της πρακτικής ευκολίας και συντομίας των εργαλείων, είναι επίφοβο ο Κλινικός να μην προβεί σε κλινική συνέντευξη – ή τουλάχιστον σε όχι τόσο στοχευμένη και αναλυτική όσο

συστήνεται σε μία πραγματογνωμοσύνη ή και σε λεπτομερή μελέτη του ιατρικού και κοινωνικού ιστορικού του ατόμου, και να βασιστεί κυρίως στην επίδοση στις νευροψυχολογικές δοκιμασίες. Η αξία των δοκιμασιών εκτίμησης της νοητικής λειτουργίας έγκειται, κυρίως, στην ικανότητα ανίχνευσης νοητικών ελλειμμάτων που πιθανόν να μη γίνονται αντιληπτά κατά την κλινική αξιολόγηση του ασθενούς καθώς και στην παρακολούθηση των νοητικών ικανοτήτων του για τυχόν αλλαγές τους στην πορεία του χρόνου.

Ήδη, τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, έχουν αναπτυχθεί ποικίλα εργαλεία που στοχεύουν στην έγκαιρη διάγνωση της νοητικής έκπτωσης, ιδίως στα πλαίσια ανοϊκής συνδρομής, στην σταδιοποίηση της νόσου και στην παρακολούθηση των ασθενών, με στόχο την αξιολόγηση τελικά της ικανότητάς τους για δικαιοπραξία. Παρόλα αυτά, υπάρχει αναμφισβήτητη ανάγκη για περισσότερη μελέτη στον τομέα αυτόν, ιδίως με προσανατολισμό στην εκτίμηση της ικανότητας προς δικαιοπραξία στη συγκεκριμένη κατηγορία ασθενών. Πρόκληση για τους ερευνητές είναι η διαμόρφωση ενός κλινικώς εφαρμόσιμου εργαλείου που να επιτρέπει τη γρήγορη και αξιόπιστη αξιολόγηση των ικανοτήτων των ανοϊκών ασθενών για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη σύνταξη της διαθήκης τους. Η ανάπτυξη του συγκεκριμένου εργαλείου αποσκοπεί στην προστασία αυτής της ευάλωτης κατηγορίας ασθενών σχετικά με τη διάθεση της περιουσίας τους, ενώ ταυτόχρονα θα διατηρούν την αυτονομία τους.

Στον τομέα αυτόν, η χορήγηση συνδυασμού εργαλείων είναι χρονοβόρα και κουραστική τόσο για τον Ειδικό όσο και για τον ασθενή, οπότε συχνά προκύπτει η ανάγκη χορήγησης εργαλείου ειδικού και σχετικά σύντομου για την αξιολόγηση της TC στην άνοια, προ της παραπομπής σε Ειδικό Πραγματογνώμονα (Voksouetla, 2018). Υπάρχουν ελάχιστες μελέτες για τον σκοπό αυτό. Για το λόγο αυτό, οι Papageorgiou S.G., Voskou P, et al. (2018) ανέπτυξαν το σύντομο και εξειδικευμένο «Testamentary Capacity Assessment Tool (TCAT)» το οποίο εκτιμά τα τέσσερα συστατικά στοιχεία της TC χωρίς να χρησιμοποιεί παράπλευρες πηγές πληροφόρησης. Οι ψυχομετρικές του ιδιότητες έδειξαν ότι πρόκειται για ένα αξιόπιστο, έγκυρο και ευαίσθητο εργαλείο για την εκτίμηση της TC στην άνοια, με παρόμοια αποτελεσματικότητα στην ήπια και μέτρια άνοια τύπου Alzheimer. Υπερτερεί σαφώς του MMSE (Mini Mental State Examination) που χρησιμοποιείται ευρέως, αλλά δεν εξετάζει τις εκτελεστικές λειτουργίες ούτε είναι εξειδικευμένο για την αξιολόγηση της TC. Ήδη, το TCAT έχει ήδη σταθμιστεί στον ιταλικό πληθυσμό (Bologninet al, 2021), έχει χρησιμοποιηθεί σε ασθενείς με αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια (Tsiakiriet al, 2024) και έχει αναδειχθεί ως το πιο εξειδικευμένο στον τομέα του σε μεγάλη ανασκόπηση (Aravindetel, 2024).

Καλή Ανάσταση
&
Καλό Πάσχα

